

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_014
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk v dějinách
Autor, spoluautor:	Mgr. Eva Šimková
Název DUMu:	Válka Severu proti Jihu
Pořadové číslo DUMu:	14
Stručná anotace:	
Tento pracovní list může být použit jako dějepisný materiál k danému tématu. Zároveň je možné ho použít jako součást výuky dějin Spojených států amerických.	
Ročník:	1.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Žáci použijí pracovní list jako studijní materiál, je možné jej využít jako test
Výsledky vzdělávání:	Žák na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti (americká revoluce, francouzská revoluce, 1848-9 v Evropě)
Vytvořeno dne:	9. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Válka Severu proti Jihu

Když Spojené státy americké získaly nezávislost, měly dobré podmínky pro svůj rozvoj. Bylo zde ohromné přírodní bohatství, společnost nebyla zatížena feudálními principy, do země stále přijížděli noví přistěhovalci hlavně z Evropy.

Americká společnost té doby:

- ✓ svobodní občané
- ✓ otroci převážně černošského původu
- ✓ původní obyvatelstvo Indiáni

Černých otroků žily v USA asi čtyři miliony. Jejich práce byla využívána převážně **na plantážích v jižních státech**. Jejich život byl velmi těžký, budoucí majitelé si je mohli koupit na trhu jako zboží. Příslušníci jedné rodiny bývali prodáni různým majitelům a často se už nikdy nesetkali.

Na rozdíl od Jihu **na Severu bylo otrokářství zrušeno již koncem 18. století**, protože otrocká práce se majitelům manufaktur, dílen a vznikajících továren nevyplácela.

Objem otrocké práce se ale zvýšil na Jihu poté, co vzrostl zájem o bavlnu. Jižanské státy soustředěné na zemědělství začaly zaostávat za Severem, který se zaměřil na rozvoj průmyslu a obchodu. Spory mezi Severem a Jihem o zachování otroctví se stupňovaly.

Politické strany v USA

- ✓ demokratická strana – hájí zájmy jižanů
- ✓ republikánská strana – je na straně Severu

Vítězem prezidentských voleb v roce **1860** se stal republikán **Abraham Lincoln**. Byl odpůrcem otroctví a jeho plánem bylo zakázat jeho rozšiřování a postupně ho zrušit.

Reakcí na zvolení Lincolna prezidentem a jeho politiku bylo odtržení Jižní Karolíny od Unie v roce 1860. Později se přidaly i další jižanské státy a tak v únoru 1861 byla na jihu USA vyhlášena **Konfederace států Ameriky**.

Výsledkem těchto událostí pak byla válka Severu proti Jihu, Unie proti Konfederaci

- ❖ **Sever** měl lepší výchozí pozici – více obyvatel, silnější armáda, železnice, průmysl
- ❖ na stranu **Jihu** přešli výborní vojevůdci a většina důstojníků
- ❖ **válka** začala v dubnu **1861** a skončila v dubnu **1865**
- ❖ cílem republikánských politiků bylo opětovné sloučení Unie
- ❖ v září 1862 prezident **Lincoln ruší otroctví**, do armády Severu jsou přijímáni i černoši
- ❖ válečný plán Severu spočíval v dobytí Richmondu (hlavní město Konfederace), blokáde přístavů a ovládnutí řeky Mississippi
- ❖ jižanskou armádu vedl **generál Lee**
- ❖ armádě Severu velel **generál Grant**
- ❖ v červenci 1863 u Gettysburgu proběhla rozhodující bitva, armáda Jihu ustupuje
- ❖ v dubnu 1865 je dobyt Richmond
- ❖ generál **Lee podepisuje kapitulaci** – 9. 4. 1865 u Appomattoxu – konec války
- ❖ duben 1865 - prezident Lincoln je v divadle při představení na počest vítězství Severu zastřelen jižanským fanatikem

Období rekonstrukce, které probíhalo od roku 1865 do roku 1877, znamenalo postupné začleňování jižanských států zpět do Unie. Voleb se mohlo účastnit i černošské obyvatelstvo. Byly přijaty nové demokratické zákony, které uznávaly zrušení otroctví a občanská práva černochoů. Přesto se rasová nesnášenlivost ve Spojených státech projevovala do druhé poloviny 20. století.

Úkol

Vyberte správnou odpověď

1. Složení americké společnosti
 - a) svobodní občané, otroci, domorodci
 - b) svobodní občané, domorodci
 - c) šlechta, otroci, domorodci
2. Otročská práce byla využívána hlavně
 - a) v železárnách, dolech
 - b) na jižanských plantážích
 - c) v domácnostech bohatých
3. Demokratická strana hájila zájmy
 - a) jižanů
 - b) Severu
 - c) svobodných občanů
4. Abraham Lincoln se stal prezidentem v roce
 - a) 1862
 - b) 1861
 - c) 1860
5. Lincoln byl kandidát
 - a) demokratické strany
 - b) žádné strany
 - c) republikánské strany
6. Od Unie se postupně odtrhly jižanské státy a vytvořily
 - a) Jižanský svaz
 - b) Konfederaci států Ameriky
 - c) Blok Jihu

7. Válka Severu proti Jihu probíhala v letech
 - a) 1861 – 1865
 - b) 1860 – 1865
 - c) 1862 – 1865
8. Rozhodující bitva proběhla v roce
 - a) 1863
 - b) 1864
 - c) 1865
9. Mírová smlouva byla podepsána v roce
 - a) 1865 v Richmondu
 - b) 1865 v Pensylvánii
 - c) 1865 u Appomattoxu
10. Prezident Lincoln byl zastřelen
 - a) při slavnostním projevu ke konci války
 - b) v divadle
 - c) při vojenské přehlídce

Řešení

1. a

2. b

3. a

4. c

5. c

6. b

7. a

8. a

9. c

10. b

Prameny

ČORNEJ, Petr. *Dějepis pro střední odborné školy*. SPN, 2002

Zdroje obrázků: Klipart sady Microsoft Office